

Munkavédelem Magyarországon az Európai Unióba lépés után

Nagy Veronika

Nem sok olyan területe van a nemzetgazdaságnak (és benne a nyomda- és papíriparnak), ahol elmondhatjuk: *korszerűen és felkészülve léptünk be az újabb gazdasági közösségbe, az Európai Unióba.*

A történet már a rendszerváltás előtt elkezdődött. Az 1979. évi munkavédelmi rendelet helyett már a nyolcvanas évek végén megkezdődött egy új, korszerűbb munkavédelmi törvény előkészítése. Ahogy fejlődött az ipar, a műszaki technika, haladt előre a világ, már (és még) a KGST keretein belül felmerült a szükségessége *egy jobban használható munkavédelmi szabályozórendszer kialakításának.*

A munkavédelmi törvény, ellentétben a korábbiakkal, már úgynevezett „kimeneti szabályozási rendszerű” jogszabály. A paragrafusokban az van szabályozva, *hogy milyen eredményekkel kell megvalósítani a biztonságos munkavégzést.* Néhány végrehajtási rendeleten kívül, mely olyan általános területekre vonatkozik, mint például a veszélyes berendezések időszakonkénti ellenőrzése, a munkavédelmi szervezetek létszámtól függő kialakítása, a munkaalkalmassági vizsgálat általános szempontjai stb., *a gazdálkodó szervezetekre bízta,* hogy saját szabályzatukban határozzanak a végrehajtás módozatairól és formáiról. Ilyen módon valósul meg az EU-ban honos módszer. A munkavédelem szervezetéről „házon belül”, az egyes vezetők, valamint a munkavállalók munkavédelmi jogairól és kötelezettségeiről ott döntsenek, ahol jól ismertek a lehetőségek, a veszélyforrások, a biztonsági követelmények és maga a technológia, amihez kötni kell az eredményes munkavédelmet. *Saját belső írásbeli szabályzatot* ír elő a törvény az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban is. Megfelelő – házon belüli – felmérés alapján a rendelkezésre álló katalógusokból minden üzem gusztusa szerint választ hatékony és előírászerű egyéni védőeszközt. Annak kiadási, beszerzési, ellenőrzési módozatairól maga dönt, a leírt (és a munkáltató által jóváhagyott) szabályokat folyamatosan betartja. A munkavédelem többi területén, például a balesetekkel kapcsolatos adminisztráció, az orvosi vizsgálatok

rendje, a tisztálkodószerekkel kapcsolatos előírások, az időszakos ellenőrzések és munkavédelmi szemlék stb. témakörében hasonló elv szerint készül a helyi szabályozás. Így teljesülnek automatikusan a munkavédelmi törvény mindazon paragrafusai, amelyek az egyéni védőeszközökkel és egyéb más előírásokkal kapcsolatosak.

Természetesen a korszerű és már 1993-ban, mikor a XCIII. (munkavédelmi) törvény megjelent, nagyrészt EU-kompatibilis jogszabály fokozottan igényel két alapvető dolgot. Mindkettő alapelve az uniós munkavédelemnek is. A törvényt figyelembe kell vennie, ismernie és alkalmaznia kell a munkáltatónak, az összes műszaki és munkaügyi szakembernek, aki a cégnél dolgozik. Őket *nem helyettesíti vagy pótolja* a munkavédelmi menedzser, melynek alkalmazása szintén kötelező minden gazdálkodó egységben. Egyrészt tehát szükség van közép- vagy felsőfokú munkavédelmi szakképesítésű szakemberre, aki „vezényli” a munkavédelmi tevékenységet, szaktanácsaival segíti és megalapozza az adott műszaki feladatok biztonságosságát és munkaegészségi megfelelőségét. Másrészt az üzem vezetői és dolgozói az a „zenekar”, amit a munkavédelmi menedzser segít és irányít. Alapvetően tehát a műszaki és munkaügyi feladatokkal kell a jelenleg érvényes rendeletek és törvények alapján tisztában lenni, a munkavédelmi menedzser szakirányítását pedig mint módszert alkalmazni.

Egy nyomda például vásárol egy vegyszert (adalékot, oldószert, lemezkezelő szert, egyebet). Tisztában kell lenni – ebben segít a munkavédelmis –, hogy milyen írásos segédanyag kötelező a vegyszerhez. (A Biztonsági Adatlap.) Ha ezt beszerezzük, a munkavédelmi menedzser iránymutatásával kell megismerni, alkalmazni az Adatlap – amúgy EU-kompatibilis – előírásait, ismertetését, adatait. Hiába van a cég mellett a legkitűnőbb munkavédelmi szakember, hiába adott ki a vegyszer előállítója briliáns Biztonsági Adatlapot, ha a cég műszaki gárdája „lerakja” az iratot a szekrénybe, és nem használja, használtatja nap mint nap a gyártás, raktározás, felhasználás során azt.

Az üzemekre a munkavédelem terén, ugyanúgy, mint a többi területen – munkaügy, gyártási technológia, raktározás, szállítás, szakember-továbbképzés, marketingmunka stb. –, *emelt szintű feladatok hárulnak* az EU-ba lépéssel. Nem csak a saját házunk táján, hanem nemzetközileg is meg kell felelnünk a követelményeknek! Jelen esetben a biztonságosság követelményeinek. Ehhez rendelkezésre állnak ma már az utóbbi években EU-kompatibilissé tett jogszabályok. A vegyszerekre, szállítóeszközökre, gépekre, kezelőelemekre, világításra, légtechnikára, alapanyagokra stb. egységesen alkalmazható előírások vannak Londontól Prágáig. Ami érvényes Franciaországban, az érvényes Budapesten is. Ez azonban a teljes EU-kompatibilitásnak *csak az egyik része*.

Meg kell tanulnunk dolgozni, szervezni, tervezni, gondolkodni ezeknek a nemzetközi előírásoknak a szellemében! Meg kell tanulnunk azt, hogy a munka- és egészségvédelmi követelményeket *egyenlő fontossággal* vegyük figyelembe, és alkalmazzuk a termelés kézzelfogható anyagi összetevői mellett, a szónak nem csak a pénzt, hanem az „anyagot” – papírt, festéket, gépet – érintő értelmében is. Így nőhetünk fel a munkakörülmények és a munkabiztonság terén is a fejlettebb európai országok műszaki színvonalához.

A munkavédelem törvényei, valamint a műszaki szabványokkal szabályozó eszközei ehhez széleskörűen rendelkezésünkre állnak. Rajtunk múlik, hogy a végrehajtás terén mennyire leszünk „európaiak” és hatékonyak.

www.euparl.eu

Internetes kapcsolattal rendelkező olvasóink ezen a címen, a nap 24 órájában, ABC rendű tartalomjegyzékkel, közvetlen kapcsolatba kerülhetnek az Európai Unió parlamentjével. Ha a cím írását a következőképpen folytatják: [/int/press/index_hu.htm.home/default_hu.htm](http://int/press/index_hu.htm.home/default_hu.htm), akkor magyar nyelven is bekapcsolódhatnak a parlament munkájába, kapcsolatot teremthetnek a képviselőkkel, munkabizottságokkal, a sajtóközponttal, archív adattárral, EU-TV, és rádió központokkal és Foto-tárral, érdekképviseletekkel. Megismerhetik a folyó tevékenységet, a felhívásokat, dokumentumokat, az aktuális állás-ajánlatokat, pályázati lehetőségeket és még sok más fontos témát.

